

Instituut voor de gelijkheid
van vrouwen en mannen

JAARLIJKSE UPDATE

Loonkloofcijfers 2025

Datajaar 2023

Inhoudstafel

1. Inleiding.....	3
2. Algemene indicatoren	3
3. De loonkloof naar statuut	5
4. Deeltijdse en voltijdse werknemers	6
5. De loonkloof naar ondernemingsgrootte	7
6. De loonkloof naar sector, grote categorieën (NACE-sectie 1-digit)	9
7. De loonkloof naar sector, gedetailleerde categorieën (NACE-sectie 2-digits)	12
8. Verdere toelichting van de methodologie	19
9. Conclusie: een loonkloofcijfer begrijpen	21
10. Eindnoten	22
11. Lijst tabellen	23
Colofon	24

1. Inleiding

Dit is de jaarlijkse cijferupdate van de loonkloofcijfers op basis van de gegevens van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Ze hebben betrekking op zowat alle loontrekkenden in België. Naast algemene loonkloofcijfers, wordt in dit rapport ook het onderscheid gemaakt naar statuut, arbeidsregime, ondernemingsgrootte en tenslotte sector van tewerkstelling in grote categorieën en meer gedetailleerd.

In iedere tabel worden de tewerkstellingscijfers gegeven, de gemiddelde lonen en de loonkloof. Eerst wordt de tewerkstelling uitgedrukt in voltijdse equivalenten (VTE), zoals berekend door de RSZ, worden de gemiddelde lonen berekend op basis van de VTE's en wordt de loonkloof weergegeven gecorrigeerd voor arbeidsduur. In de daaropvolgende tabel wordt de tewerkstelling uitgedrukt in arbeidsplaatsen, worden de gemiddelde lonen berekend op basis van de arbeidsplaatsen en wordt de loonkloof weergegeven zonder correctie voor arbeidsduur.

In hoofdstuk 8 wordt de methodologie verder toegelicht.

Om de vier jaar wordt er in samenwerking met Statbel, de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg een uitgebreid rapport uitgebracht met veel meer indicatoren. Het uitgebreide rapport is grotendeels gebaseerd op de Enquête naar de Structuur en de Verdeling van de Lonen van Statbel en bevat ook steeds beleidsaanbevelingen. Bovendien bevat het rapport meer informatie over de bronnen en de methodologie die gevolgd wordt bij de berekeningen. Het laatste uitgebreide rapport, [De loonkloof tussen vrouwen en mannen in België](#), bevat cijfers van 2018 en kan worden gedownload via de website van het Instituut.

2. Algemene indicatoren

De algemene indicatoren hebben betrekking op de hele Belgische arbeidsmarkt, enkel onderverdeeld in de publieke en de private sector. De tewerkstelling is overal toegenomen, behalve bij de mannen die tewerkgesteld zijn in de publieke sector. Daar is er een lichte daling. De gemiddelde brutojaarlonen zijn ook voor alle categorieën toegenomen. In de privésector maken extralegale voordelen vaak een belangrijk deel uit van de verloning. Die zijn niet opgenomen in deze cijfers.

Tabel 1: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur (2023)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Alle sectoren	1.560.182	1.827.683	46.218,03	49.670,61	7,0%
Privésector	1.019.064	1.416.409	43.879,41	48.803,02	10,1%
Publieke sector	541.117	411.274	50.622,27	52.658,58	3,9%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

De loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur is onveranderd gebleven: 7,0%. Dieper in de decimale cijfers kan er wel een heel lichte daling worden waargenomen: van 7,046% naar 6,951%. Dat is een vergelijkbare daling met de meeste andere jaren. In de private sector is er een heel lichte daling van 10,2% naar 10,1%. In de publieke sector is de daling iets groter, daar ging het van 4,2% naar 3,9%. Deze vrij stabiele algemene cijfers verbergen echter een aantal verschillen die verder duidelijk worden.

Wanneer de loonkloof berekend wordt op basis van het aantal arbeidsplaatsen, los van de hoeveelheid gewerkte uren en dagen, is er een lichte daling waar te nemen in de drie cijfers, van om en bij 0,5 procentpunt. Opnieuw volgt dit het gewone patroon van de meeste jaren. Over de sectoren heen bedraagt de niet-gecorrigeerde loonkloof 19,5%. In de privésector wordt dat 24,2%, in de publieke 13,6%.

Tabel 2: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur (2023)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Alle sectoren	2.067.060	2.093.943	34.884,58	43.354,63	19,5%
Privésector	1.395.703	1.635.310	32.038,30	42.270,30	24,2%
Publieke sector	671.357	458.633	40.801,80	47.220,91	13,6%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

3. De loonkloof naar statuut

Als de uitsplitsing gemaakt wordt naar statuut, lopen de cijfers onmiddellijk verder uiteen. De loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur blijft erg hoog bij de arbeiders in de privésector. Het cijfer stagneert op 19,3%, net als het vorige jaar. Dat betekent dat een arbeidster in de privésector in België gemiddeld per uur bijna 20% minder verdient dan een arbeider. Bij bedienden is dat 17,7%. Daar kan er wel een lichte daling worden vastgesteld.

De loonkloofcijfers in de publieke sector liggen een stuk lager, maar zijn niet nul, ook niet wanneer er gecorrigeerd wordt voor verschillen in arbeidsduur. Bij de vastbenoemde ambtenaren is het verschil het kleinst: de loonkloof bedraagt daar 2,9%. Dat is een heel lichte daling ten opzichte van het voorgaande jaar. Bij de contractuele ambtenaren met een bediendenstatuut daalt de loonkloof met 0,6 procentpunt ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor alle andere categorieën is de daling kleiner.

Bij contractuele ambtenaren bedraagt de loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur 3,0%. Wordt de opsplitsing gemaakt tussen arbeiders en bedienden, wordt de kloof een stuk groter: respectievelijk 11,4% en 7,7%. Dat komt doordat de genderverhoudingen erg verschillend zijn in beide categorieën. De voltijdse equivalenten, zoals berekend door de RSZ verwijzen naar de reële arbeidsduur. Bij de contractuele ambtenaren met een arbeiderscontract wordt 61% van de reële arbeidsduur uitgevoerd door mannen, bij de contractuele ambtenaren met een bediendencontract is dat maar 36%. In het algemene loonkloofcijfer komen in verhouding meer bediendenlonen van vrouwen en meer arbeiderslonen van mannen samen, wat de kloof voor het totaal kleiner maakt.

Tabel 3: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar statuut (2023)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Bedienden privésector	783.959	725.720	47.637,21	57.849,57	17,7%
Arbeiders privésector	229.895	683.399	31.633,46	39.205,66	19,3%
Vastbenoemde ambtenaren	273.288	223.717	56.396,10	58.087,02	2,9%
Contractuele ambtenaren – Totaal	267.004	187.416	44.794,65	46.202,77	3,0%
Contractuele ambtenaren – Bedienden	229.630	129.815	46.935,56	50.865,68	7,7%
Contractuele ambtenaren – Arbeiders	37.374	57.601	31.640,77	35.694,12	11,4%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Zonder correctie voor arbeidsduur, wordt de loonkloof zoals steeds een heel stuk groter. Bij de arbeiders in de privésector loopt ze op tot meer dan 40%. Bij de arbeiders die tewerkgesteld zijn bij de overheid is dat nog bijna 36%. Het grote aandeel deeltijdwerkers bij arbeidsters speelt hierin een grote rol. Ze verdienen niet alleen een stuk minder per uur, maar hebben op het einde van het jaar om en bij de 40% minder verdiend dan mannelijke arbeiders.

Bij bedienden in de privésector bedraagt de loonkloof bijna dertig procent zonder correctie voor arbeidsduur. Voor contractuele ambtenaren met een bediendencontract is dat 16,7%. Bij de vastbenoemde ambtenaren bedraagt de loonkloof zonder correctie voor arbeidsduur 8,5%.

De cijfers dalen licht ten opzichte van het voorgaande jaar, behalve voor de contractuele ambtenaren met een arbeidersstatuut. Daar is er een toename van 0,2 procentpunt.

Tabel 4: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar statuut (2023)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Bedienden privésector	1.000.581	789.413	37.323,95	53.182,10	29,8%
Arbeiders privésector	387.748	836.456	18.755,44	32.031,70	41,4%
Vastbenoemde ambtenaren	301.089	232.294	51.188,69	55.942,31	8,5%
Contractuele ambtenaren – Totaal	369.089	226.162	32.405,08	38.287,28	15,4%
Contractuele ambtenaren – Bedienden	306.539	156.450	35.159,69	42.205,87	16,7%
Contractuele ambtenaren – Arbeiders	62.550	69.712	18.905,62	29.493,09	35,9%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

4. Deeltijdse en voltijdse werknemers

Wanneer de correctie voor arbeidsduur wordt gemaakt, gebeurt dat dus op basis van reële arbeidsduur. De contractuele arbeidsduur verwijst naar het contract: deeltijds of voltijds. De verschillen in reële arbeidsduur worden een stuk kleiner wanneer de opdeling naar arbeidsregime wordt gemaakt. Bij de voltijdse werknemers is er een loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur van 4,5%. Dat is een lichte daling ten opzichte van het voorgaande jaar. Bij deeltijdse werknemers stagneert de loonkloof op 6,6%.

Tabel 5: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar arbeidsregime (2023)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Voltijdse werknemers	877.903	1.542.609	48.395,65	50.680,78	4,5%
Deeltijdse werknemers	653.967	220.631	43.889,75	47.006,07	6,6%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Wanneer de correctie voor arbeidsduur niet wordt gemaakt, nemen deze loonkloofcijfers naar arbeidsregime toch nog wat toe: tot 5,0% bij voltijdwerkers en 9,2% bij deeltijdwerkers. De niet gecorrigeerde loonkloof groeit bij deeltijdwerkers met 0,3 procentpunt ten opzichte van het voorgaande jaar.

Tabel 6: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar arbeidsregime (2023)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Voltijdse werknemers	952.007	1.663.427	44.628,56	46.999,74	5,0%
Deeltijdse werknemers	1.074.872	352.481	26.703,12	29.422,88	9,2%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

5. De loonkloof naar ondernemingsgrootte

De RSZ-data bevatten gegevens over de omvang van de ondernemingen. Gecorrigeerd voor arbeidsduur, varieert de loonkloof van minder dan 6% bij de ondernemingen met minder dan 20 werknemers naar meer dan 10% bij de ondernemingen met 100 à 1000 werknemers. Het gaat hier niet

over loonkloofcijfers per onderneming, maar om de loonkloof berekend voor alle ondernemingen met een bepaalde omvang samen. Er kunnen hier dus ook hier grote verschillen schuilgaan achter zo'n algemeen cijfer.

Voor de meeste categorieën dalen de cijfers licht. Er is een lichte toename in de categorie van 5 tot 9 werknemers en een stagnering in de categorieën van 10 tot 19 werknemers en van 1000 en meer werknemers.

Tabel 7: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar ondernemingsgrootte (2023)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
0-4 werknemers	87.156	109.382	37.042,76	39.306,33	5,8%
5-9 werknemers	66.915	103.157	39.296,83	41.138,89	4,5%
10-19 werknemers	78.828	132.626	40.920,58	42.963,17	4,8%
20-49 werknemers	121.750	210.455	42.585,37	45.662,91	6,7%
50-99 werknemers	102.047	146.375	44.832,14	49.906,19	10,2%
100-199 werknemers	120.228	164.188	45.536,53	51.818,73	12,1%
200-499 werknemers	163.279	216.344	46.063,44	52.314,26	11,9%
500-999 werknemers	123.660	147.625	47.134,55	53.744,00	12,3%
1000 en meer werknemers	696.318	597.530	49.460,73	53.329,60	7,3%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Zonder een correctie voor arbeidsduur nemen de cijfers een heel stuk toe, zonder onderling sterk te verschuiven. Voor de categorieën tussen de 50 en de 1000 werknemers bedraagt de loonkloof om en bij de 25%. Bij de hele grote en de kleine ondernemingen liggen de cijfers lager, tussen de 15% en de 20%.

Tabel 8: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar ondernemingsgrootte (2023)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
0-4 werknemers	123.890	134.105	26.059,28	32.059,90	18,7%
5-9 werknemers	90.490	123.584	29.058,84	34.339,23	15,4%
10-19 werknemers	103.708	154.523	31.103,64	36.874,95	15,7%

20-49 werknemers	158.849	240.369	32.639,78	39.980,16	18,4%
50-99 werknemers	137.728	165.808	33.217,43	44.057,15	24,6%
100-199 werknemers	162.274	186.554	33.737,90	45.606,24	26,0%
200-499 werknemers	219.110	246.327	34.326,16	45.946,55	25,3%
500-999 werknemers	167.999	168.095	34.694,70	47.199,49	26,5%
1000 en meer werknemers	903.012	674.579	38.139,46	47.238,42	19,3%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

6. De loonkloof naar sector, grote categorieën (NACE-sectie 1-digit)

Bij de onderverdeling naar sector van economische activiteit, wordt de NACE-nomenclatuur gebruikt. Die is opgedeeld in grote categorieën die steeds verder verfijnd kunnen worden. Sommige van deze categorieën zijn vrij homogeen en geven dus een goede weergave van de genderverhoudingen in de tewerkstelling en de lonen, andere categorieën zijn eerder heterogeen samengesteld, waardoor de cijfers minder makkelijk te interpreteren zijn. De meer gedetailleerde indeling in sectoren volgt in hoofdstuk 7.

Gecorrigeerd voor arbeidsduur zijn de grootste loonkloven terug te vinden bij de Financiële activiteiten en verzekeringen, de Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht, de Administratieve en ondersteunende diensten en de Overige diensten, met telkens een loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur van meer dan 15%.

In de meeste sectoren neemt de loonkloof af. Er is een daling met meer dan 1 procentpunt ten opzichte van het voorgaande jaar bij de Exploitatie van en handel in onroerend goed, de Financiële activiteiten en verzekeringen en in de Landbouw, bosbouw en visserij. De loonkloof neemt licht toe bij de Administratieve en ondersteunende diensten en de Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel.

In de Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering, de Bouwnijverheid en Vervoer en opslag is er een loonkloof in het voordeel van vrouwen. Ten opzichte van het voorgaande jaar groeit de loonkloof voor de drie sectoren verder in het voordeel van vrouwen.

Voor de sector Kunst, amusement en recreatie worden de lonen van betaalde sportbeoefenaars hier buiten beschouwing gelaten, omdat de erg hoge lonen van sommige mannelijke sporters heel erg zouden doorwegen in de cijfers.

Tabel 9: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 1-digit (2023)

	Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Landbouw, bosbouw en visserij	3.918	9.571	29.716,05	31.289,56	5,0%
Industrie	92.306	323.963	50.467,29	53.112,77	5,0%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	4.861	13.269	60.216,48	71.860,47	16,2%
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	5.320	25.175	52.001,70	47.790,91	-8,8%
Bouwnijverheid	17.950	157.891	43.672,64	42.536,05	-2,7%
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	174.204	238.543	39.841,47	46.440,40	14,2%
Vervoer en opslag	42.506	170.570	46.107,15	45.179,23	-2,1%
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	34.231	46.422	34.319,21	35.786,64	4,1%
Informatie et communicatie	34.723	82.865	52.879,81	58.658,98	9,9%
Financiële activiteiten en verzekeringen	52.857	51.576	58.061,75	70.521,33	17,7%
Exploitatie van en handel in onroerend goed	9.995	8.904	41.979,88	45.138,79	7,0%
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	87.410	96.386	49.366,24	57.515,70	14,2%
Administratieve en ondersteunende diensten	158.112	147.481	33.810,86	40.279,18	16,1%
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	210.255	201.022	48.236,25	51.757,36	6,8%
Onderwijs	253.140	107.028	51.643,41	55.231,60	6,5%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	324.917	101.932	47.433,50	48.069,04	1,3%
Kunst, amusement en recreatie ¹	14.713	19.325	41.468,22	43.270,56	4,2%
Overige diensten	34.260	20.193	43.925,75	51.963,97	15,5%
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	2.632	914	30.303,54	32.316,81	6,2%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Zonder correctie voor arbeidsduur neemt de loonkloof overal toe. De negatieve loonkloven verdwijnen, behalve bij de Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering.

De loonkloof is het grootst bij de Administratieve en ondersteunende diensten, Financiële activiteiten en verzekeringen en de Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen, met loonkloven van boven de 25%.

Tabel 10: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 1-digit (2023)

	Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
	Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
Landbouw, bosbouw en visserij	5.045	10.944	23.080,66	27.364,27	15,7%
Industrie	114.515	369.283	40.679,59	46.594,55	12,7%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	5.583	14.027	52.423,05	67.978,10	22,9%
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering	6.141	27.854	45.047,57	43.194,46	-4,3%
Bouwnijverheid	22.665	189.946	34.586,34	35.357,64	2,2%
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	227.618	269.563	30.492,08	41.096,22	25,8%
Vervoer en opslag	51.269	195.718	38.225,88	39.374,11	2,9%
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	51.179	58.489	22.954,18	28.403,63	19,2%
Informatie et communicatie	39.008	86.485	47.072,22	56.203,93	16,2%
Financiële activiteiten en verzekeringen	63.125	54.678	48.617,14	66.520,25	26,9%
Exploitatie van en handel in onroerend goed	12.876	10.388	32.586,35	38.691,60	15,8%
Vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten	101.137	101.768	42.666,07	54.473,58	21,7%
Administratieve en ondersteunende diensten	252.039	178.092	21.210,54	33.356,05	36,4%
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	260.938	217.037	38.867,18	47.938,23	18,9%
Onderwijs	312.417	130.298	41.844,70	45.367,94	7,8%
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	469.794	124.794	32.805,72	39.262,78	16,4%

Kunst, amusement en recreatie ¹	18.585	22.398	32.828,64	37.334,98	12,1%
Overige diensten	47.257	25.520	31.844,59	41.115,74	22,5%
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	3.751	1.263	21.265,29	23.385,27	9,1%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

7. De loonkloof naar sector, gedetailleerde categorieën (NACE-sectie 2-digits)

Wanneer de indeling in sectoren verder verfijnd wordt, worden de verschillen tussen sectoren nog meer uitgesproken. De loonkloof varieert dan van 44,6% in de Luchtvaart tot -11,7% bij de Posterijen en koeriers. Die uitgesproken negatieve loonkloven in het voordeel van vrouwen is een tendens die sinds enkele jaren kan worden vastgesteld en die ieder jaar toeneemt.

De sectoren met een sterk overwicht van mannen hebben vaak een kleinere loonkloof, of zelfs een negatieve loonkloof. Het gaat dan bijvoorbeeld om de bouw, de houtverwerking, de metaalverwerking, de sector van de verwerking van afvalwater, of de koerierbedrijven. De kleine minderheid van vrouwen die daar werken, hebben in verhouding vaker een hogere functie en dus een beter loon.

Grote loonkloven zijn er typisch in sectoren met veel vrouwen in laagbetaalde, uitvoerende jobs met weinig perspectief op een verbetering van hun situatie. Het Instituut publiceerde recent de studie ['Vrouwen in kwetsbare situaties op de arbeidsmarkt: goede praktijken voor een betere inclusie'](#) over hoe ook deze vrouwen kunnen worden meegenomen in de beweging naar meer gendergelijkheid.

Erg hoge loonkloven, van meer dan 20% zelfs na correctie voor arbeidsduur, kunnen gevonden worden in de Luchtvaart, het Vervoer over water, de sector van de Vervaardiging van informaticaproducten, de sector van de Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen, de Diensten in verband met gebouwen en landschapsverzorging en de Veterinaire diensten.

Over het algemeen dalen de loonkloofcijfers maar heel geleidelijk. Er zijn geen sectoren die eruit springen als grote dalers. Bij de Veterinaire diensten en het Vervoer over water is er wel een daling in de loonkloof van iets meer dan 2 procentpunt in vergelijking met het voorgaande jaar. Dat is geen grote daling, maar dat is wel meer dan in andere sectoren.

Tabel 11: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 2-digits (2023)

		Aantal voltijdse equivalenten (VTE)		Gemiddelde brutojaarlonen gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur
		Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
10	Vervaardiging van voedingsmiddelen	23.205	49.718	41.323,74	45.641,35	9,5%
11	Vervaardiging van dranken	1.827	8.035	56.598,79	51.921,09	-9,0%
12	Vervaardiging van tabaksproducten	492	490	42.425,73	51.247,67	17,2%
13	Vervaardiging van textiel	3.815	8.604	39.608,25	43.960,43	9,9%
14	Vervaardiging van kleding	1.536	441	39.805,76	49.524,38	19,6%
15	Vervaardiging van leer en van producten van leer	348	453	40.776,19	46.972,07	13,2%
16	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk	1.110	7.205	45.307,99	41.999,70	-7,9%
17	Vervaardiging van papier en papierwaren	1.893	8.129	46.504,15	49.791,79	6,6%
18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	2.251	4.943	43.614,57	49.698,44	12,2%
19	Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten	498	2.756	100.945,39	106.948,45	5,6%
20	Vervaardiging van chemische producten	7.478	30.851	60.862,38	72.550,07	16,1%
21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	14.012	18.069	69.100,74	72.879,63	5,2%
22	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	3.478	14.582	49.871,02	51.596,25	3,3%
23	Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten	2.966	20.699	49.896,15	49.863,46	-0,1%
24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	2.123	18.577	64.177,10	59.288,40	-8,2%
25	Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	6.243	42.587	44.447,20	44.717,74	0,6%
26	Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	3.010	8.142	50.097,81	63.550,61	21,2%
27	Vervaardiging van elektrische apparatuur	2.021	8.566	47.146,93	51.684,09	8,8%
28	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	4.149	24.658	48.935,41	50.658,26	3,4%
29	Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers	3.499	21.588	49.739,80	50.938,16	2,4%
30	Vervaardiging van andere transportmiddelen	535	3.943	53.310,37	54.199,45	1,6%
31	Vervaardiging van meubelen	1.567	6.266	40.025,52	39.870,86	-0,4%
32	Overige industrie	2.922	3.853	43.019,87	48.011,43	10,4%
33	Reparatie en installatie van machines en apparaten	1.337	10.939	48.102,15	49.098,61	2,0%

35	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	4.861	13.269	60.216,48	71.860,47	16,2%
36	Winning, behandeling en distributie van water	1.715	5.251	58.132,73	58.468,68	0,6%
37	Afvalwaterafvoer	536	2.363	57.273,98	52.855,22	-8,4%
38	Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	2.827	16.672	47.517,62	43.694,60	-8,7%
39	Sanering en ander afvalbeheer	242	888	49.249,65	48.083,42	-2,4%
41	Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	4.927	33.982	46.928,76	43.999,87	-6,7%
42	Weg- en waterbouw	2.494	25.442	50.572,95	48.286,63	-4,7%
43	Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	10.528	98.467	40.513,72	40.545,00	0,1%
45	Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	7.814	43.048	44.969,67	44.544,01	-1,0%
46	Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen	53.505	113.481	51.554,39	54.343,52	5,1%
47	Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen	112.885	82.014	33.934,86	36.500,44	7,0%
49	Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	14.044	100.007	47.980,22	43.833,33	-9,5%
50	Vervoer over water	326	1.303	53.367,94	88.498,34	39,7%
51	Luchtvaart	2.375	3.259	42.393,77	76.465,58	44,6%
52	Opslag en vervoerondersteunende activiteiten	18.175	44.594	47.229,84	48.805,13	3,2%
53	Posterijen en koeriers	7.585	21.406	40.799,96	36.513,10	-11,7%
55	Verschaffen van accommodatie	8.562	7.955	35.930,58	39.161,78	8,3%
56	Eet- en drinkgelegenheden	25.668	38.468	33.781,70	35.088,69	3,7%
58	Uitgeverijen	2.860	3.278	52.063,91	59.463,81	12,4%
59	Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen	2.313	2.861	46.087,69	47.508,41	3,0%
60	Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	2.596	3.640	58.828,42	63.862,65	7,9%
61	Telecommunicatie	5.117	11.592	56.263,17	62.172,33	9,5%
62	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten	19.267	55.272	51.526,98	56.957,74	9,5%
63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	2.570	6.222	57.296,97	68.884,69	16,8%
64	Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	28.037	30.420	62.470,69	74.399,64	16,0%
65	Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen	10.607	9.378	59.401,79	70.416,95	15,6%
66	Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen	14.212	11.778	48.363,94	60.587,56	20,2%
68	Exploitatie van en handel in onroerend goed	9.995	8.904	41.979,88	45.138,79	7,0%
69	Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening	24.770	9.798	42.133,31	42.960,08	1,9%
70	Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	27.000	29.366	54.491,55	65.220,82	16,5%

71	Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	14.886	34.794	48.578,32	54.145,45	10,3%
72	Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	10.798	12.823	58.795,73	65.609,49	10,4%
73	Reclamewezen en marktonderzoek	5.812	6.194	48.483,47	52.113,66	7,0%
74	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	2.607	3.161	43.486,44	47.378,27	8,2%
75	Veterinaire diensten	1.538	249	30.603,99	38.713,42	20,9%
77	Verhuur en lease	2.514	7.104	47.502,96	47.165,86	-0,7%
78	Terbeschikkingstelling van personeel	55.132	84.053	37.216,54	39.230,04	5,1%
79	Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	3.585	1.922	41.312,55	45.417,75	9,0%
80	Beveiligings- en opsporingsdiensten	2.448	13.170	42.534,36	43.624,76	2,5%
81	Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	79.869	30.716	28.581,29	36.110,87	20,9%
82	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	14.564	10.516	43.921,17	51.058,67	14,0%
84	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	210.255	201.022	48.236,25	51.757,36	6,8%
85	Onderwijs	253.140	107.028	51.643,41	55.231,60	6,5%
86	Menselijke gezondheidszorg	161.251	45.748	52.052,66	57.503,44	9,5%
87	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	90.935	24.430	46.619,18	48.226,73	3,3%
88	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	72.731	31.754	38.210,51	34.355,59	-11,2%
90	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	5.858	6.622	44.106,02	45.169,89	2,4%
91	Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	3.129	2.978	45.140,51	44.821,73	-0,7%
92	Loterijen en kansspelen	769	1.671	42.935,97	44.534,45	3,6%
93	Sport, ontspanning en recreatie ¹	4.957	8.054	35.805,89	40.873,23	12,4%
94	Verenigingen	22.136	14.561	51.201,94	57.860,44	11,5%
95	Reparatie van computers en consumentenartikelen	441	1.152	44.479,02	41.390,83	-7,5%
96	Overige persoonlijke diensten	11.683	4.480	30.119,21	35.518,12	15,2%
97	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	2.632	914	30.303,54	32.316,81	6,2%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

Bij de berekening van de cijfers voor Sport, ontspanning en recreatie (sector 93) werden de betaalde sportbeoefenaars buiten beschouwing gelaten. De loonkloof neemt sterk toe wanneer de erg hoge lonen van sommige mannelijke professionele sporters in de berekening worden opgenomen. Gecorrigeerd voor arbeidsduur bedraagt de loonkloof in deze sector dan 44,4% (zonder betaalde sportbeoefenaars is dat 12,4%). Niet gecorrigeerd voor arbeidsduur wordt dat 50,0% (zonder betaalde sportbeoefenaars is dat 21,0%). Bij betaalde sportbeoefenaars zelf ligt de loonkloof erg hoog: 79% gecorrigeerd voor arbeidsduur en 83% niet-gecorrigeerd. De genderverhoudingen zijn binnen deze categorie ook erg ongelijk: slechts 7% van

alle betaalde sport-werkuren gaan naar vrouwen. Vier op tien betaalde sportvrouwen hebben bovendien een deeltijds contract. Het Instituut bracht vorig jaar een themarapport uit over [de loonkloof in de sport](#).

In tabel 12 wordt de niet gecorrigeerde loonkloof weergegeven voor de verschillende sectoren. Die is overal groter dan de loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur. De negatieve loonkloven, in het voordeel van vrouwen, worden dan weer kleiner, met drie uitzonderingen: de Sanering en ander afvalbeheer, de Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten en de Weg- en waterbouw (sectoren 39, 41 en 42). Hier valt de verhouding tussen arbeidsplaatsen en reële arbeidsduur (iets) positiever uit voor vrouwen: dat wil zeggen dat ze minder vaak deeltijds werken, of minder vaak afwezig zijn.

Zonder correctie voor arbeidsduur wordt de loonkloof in het Vervoer over water 53,8% en in de Luchtvaart 52,6%.

Tabel 12: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 2-digits (2023)

		Aantal arbeidsplaatsen		Gemiddelde brutojaarlonen niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur		Loonkloof niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur
		Vrouwen	Mannen	Vrouwen	Mannen	
10	Vervaardiging van voedingsmiddelen	30.234	56.786	31.717,27	39.960,76	20,6%
11	Vervaardiging van dranken	2.125	9.071	48.650,46	45.991,21	-5,8%
12	Vervaardiging van tabaksproducten	692	553	30.186,88	45.374,62	33,5%
13	Vervaardiging van textiel	5.299	10.945	28.519,88	34.559,63	17,5%
14	Vervaardiging van kleding	2.011	527	30.414,45	41.500,35	26,7%
15	Vervaardiging van leer en van producten van leer	439	529	32.309,33	40.160,34	19,5%
16	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk	1.338	8.423	37.607,03	35.925,53	-4,7%
17	Vervaardiging van papier en papierwaren	2.308	9.440	38.138,44	42.879,71	11,1%
18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	2.769	5.648	35.463,02	43.496,93	18,5%
19	Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten	542	2.784	91.064,66	100.849,01	9,7%
20	Vervaardiging van chemische producten	8.812	34.122	51.650,66	65.596,53	21,3%
21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	16.265	19.402	59.527,87	67.872,90	12,3%
22	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	4.254	16.660	40.769,21	45.161,90	9,7%

23	Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten	3.520	23.967	42.050,46	43.064,85	2,4%
24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	2.455	21.324	55.502,29	51.650,69	-7,5%
25	Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	7.803	48.823	35.563,21	39.005,93	8,8%
26	Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	3.674	8.604	41.046,76	60.139,65	31,7%
27	Vervaardiging van elektrische apparatuur	2.527	9.609	37.698,52	46.071,70	18,2%
28	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	4.931	27.681	41.172,70	45.126,73	8,8%
29	Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers	4.566	25.686	38.116,16	42.811,46	11,0%
30	Vervaardiging van andere transportmiddelen	661	4.550	43.117,08	46.971,48	8,2%
31	Vervaardiging van meubelen	2.093	7.394	29.964,39	33.785,56	11,3%
32	Overige industrie	3.602	4.362	34.891,58	42.415,24	17,7%
33	Reparatie en installatie van machines en apparaten	1.597	12.396	40.269,47	43.327,43	7,1%
35	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	5.583	14.027	52.423,05	67.978,10	22,9%
36	Winning, behandeling en distributie van water	1.892	5.466	52.722,07	56.164,99	6,1%
37	Afvalwaterafvoer	637	2.588	48.162,74	48.266,91	0,2%
38	Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	3.338	18.786	40.235,06	38.777,82	-3,8%
39	Sanering en ander afvalbeheer	274	1.013	43.463,09	42.154,04	-3,1%
41	Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	6.110	43.015	37.845,13	34.759,57	-8,9%
42	Weg- en waterbouw	2.898	30.437	43.530,73	40.363,12	-7,8%
43	Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	13.657	116.494	31.230,47	34.270,67	8,9%
45	Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	9.617	48.989	36.542,17	39.141,80	6,6%
46	Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen	62.884	123.777	43.864,71	49.823,09	12,0%
47	Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen	155.118	96.797	24.695,76	30.926,08	20,1%
49	Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	17.052	116.657	39.517,77	37.577,17	-5,2%
50	Vervoer over water	369	1.131	47.103,76	101.965,77	53,8%
51	Luchtvaart	3.020	3.541	33.338,10	70.381,53	52,6%
52	Opslag en vervoerondersteunende activiteiten	21.399	49.627	40.115,16	43.855,83	8,5%
53	Posterijen en koeriers	9.429	24.762	32.820,43	31.564,92	-4,0%

55	Verschaffen van accommodatie	11.905	9.204	25.842,20	33.845,98	23,6%
56	Eet- en drinkgelegenheden	39.274	49.285	22.078,76	27.387,25	19,4%
58	Uitgeverijen	3.372	3.560	44.160,59	54.765,01	19,4%
59	Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen	2.557	3.000	41.682,84	45.309,39	8,0%
60	Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	2.927	3.870	52.166,62	60.065,01	13,1%
61	Telecommunicatie	5.778	12.163	49.830,36	59.252,64	15,9%
62	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten	21.455	57.393	46.272,02	54.852,95	15,6%
63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	2.918	6.499	50.472,05	65.945,60	23,5%
64	Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	33.256	32.196	52.668,31	70.295,76	25,1%
65	Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen	12.452	9.946	50.602,53	66.398,85	23,8%
66	Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen	17.418	12.537	39.463,06	56.920,54	30,7%
68	Exploitatie van en handel in onroerend goed	12.876	10.388	32.586,35	38.691,60	15,8%
69	Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening	29.918	10.453	34.883,00	40.268,02	13,4%
70	Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	30.464	30.509	48.294,87	62.778,04	23,1%
71	Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	17.152	36.858	42.160,24	51.113,14	17,5%
72	Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	11.959	13.516	53.091,28	62.247,02	14,7%
73	Reclamewezen en marktonderzoek	6.588	6.675	42.774,51	48.355,58	11,5%
74	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	3.098	3.469	36.587,67	43.180,92	15,3%
75	Veterinaire diensten	1.959	288	24.033,16	33.407,70	28,1%
77	Verhuur en lease	2.937	7.892	40.664,36	42.461,21	4,2%
78	Terbeschikkingstelling van personeel	74.763	99.323	27.444,04	33.198,69	17,3%
79	Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	4.266	2.259	34.715,01	38.629,36	10,1%
80	Beveiligings- en opsporingsdiensten	3.309	16.116	31.470,32	35.651,44	11,7%
81	Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	149.145	40.850	15.305,66	27.153,20	43,6%
82	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	17.620	11.652	36.304,59	46.079,03	21,2%
84	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	260.938	217.037	38.867,18	47.938,23	18,9%

85	Onderwijs	312.417	130.298	41.844,70	45.367,94	7,8%
86	Menselijke gezondheidszorg	222.509	52.350	37.722,25	50.251,08	24,9%
87	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	134.665	30.319	31.480,43	38.859,14	19,0%
88	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	112.620	42.125	24.676,59	25.897,59	4,7%
90	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	6.776	7.021	38.128,60	42.600,98	10,5%
91	Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	4.039	3.514	34.970,49	37.985,22	7,9%
92	Loterijen en kansspelen	920	1.828	35.877,84	40.708,97	11,9%
93	Sport, ontspanning en recreatie ¹	6.850	10.034	25.913,44	32.807,84	21,0%
94	Verenigingen	28.924	17.669	39.184,83	47.681,29	17,8%
95	Reparatie van computers en consumentenartikelen	566	1.308	34.625,66	36.456,53	5,0%
96	Overige persoonlijke diensten	17.767	6.543	19.806,21	24.317,77	18,6%
97	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	3.751	1.263	21.265,29	23.387,58	9,1%

Bron: RSZ (berekening IGVM)

8. Verdere toelichting van de methodologie

Het Instituut publiceert al bijna twee decennia jaarlijks loonkloofcijfers. Ondanks de transparantie over de manier waarop de cijfers worden berekend, zijn er toch nog vaak misvattingen. Enkele verduidelijkingen:

Volledigheid

De loonkloofcijfers zijn gebaseerd op de gegevens van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Op die manier zijn de lonen van zowat alle loontrekkenden in België in de berekening opgenomen. Deze volledigheid is een groot voordeel in vergelijking met andere bronnen. Zelfs wanneer er met de lonen van een groot aantal loontrekkenden wordt gewerkt, bevat die berekening bijna altijd de systematische fout dat bepaalde categorieën van werknemers buiten beschouwing worden gelaten, waardoor de resultaten vertekend zijn.

Wat zit er in een loon?

De cijfers zijn volledig naar loontrekkenden, maar strikt genomen niet naar loon: bepaalde onderdelen van de verloning zijn niet in de cijfers opgenomen. Het gaat dan om de extra voordelen, zoals bijvoorbeeld over betalingen van de werkgever voor de tweede pijler pensioenen, bedrijfswagens of maaltijdcheques. De RSZ beschikt niet over de gegevens, of kan ze niet specifiek toekennen aan individuele werknemers. Andere

bronnen beschikken doorgaans ook niet over informatie over de extra voordelen. Voor de toekomst van de loonkloofcijfers ligt hier wellicht de grootste uitdaging: volledigheid op het vlak van de uitbetaalde lonen, in al hun vormen.

Correctie voor arbeidsduur

Het loonkloofcijfer van 7,0% is gecorrigeerd voor arbeidsduur, dat wil zeggen dat het effect van de genderverschillen in gemiddelde arbeidsduur geneutraliseerd is. Wie deeltijds werkt, of maar een half jaar aan de slag is, heeft vanzelfsprekend een lager brutojaarloon dan anderen. Voor de correctie in arbeidsduur worden de gemiddelde lonen berekend op basis van de voltijdse equivalenten (VTE) van de RSZ. Die zijn niet gebaseerd op de contractuele arbeidsduur, waarbij een halftijdse kracht telt voor 0,5 VTE, zoals gewoonlijk gebeurt. De RSZ berekent de voltijdse equivalenten op basis van reële arbeidsduur in verhouding tot een voltijdse tewerkstelling voor 12 maanden van het jaar. Zowel deeltijds werk, periodes van afwezigheid, als periodes van werkloosheid worden ervan afgetrokken. In sommige loonkloofberekeningen worden brutojaarlonen omgerekend naar uurlonen. Dat gebeurt hier niet, omdat het methodologisch complex is en daardoor een zekere foutenmarge met zich meebrengt die we liever vermijden. In principe gaat het wel om hetzelfde: de loonkloof in uurlonen is de loonkloof waar het effect van de verschillen in arbeidsduur uit geneutraliseerd is.

Geen andere correcties

Het is mogelijk om loonkloofcijfers te corrigeren voor nog andere zaken dan alleen arbeidsduur, zoals bijvoorbeeld anciënniteit of scholingsgraad. Op zich kan het verleidelijk lijken om de genderloonverschillen 'uit te zuiveren' voor een hele reeks factoren. Er is een goede reden om dat niet te doen: door die correcties worden problematische genderverschillen en zelfs mogelijke discriminatie eveneens onzichtbaar gemaakt.

Een voorbeeld hiervan is het glazen plafond: door een correctie voor functieniveau verdwijnt die genderkloof uit de cijfers. En zo kunnen er nog voorbeelden gegeven worden. Door te corrigeren voor sector van tewerkstelling wordt verdoezeld dat vrouwen vaker tewerkgesteld zijn in sectoren met lagere lonen, wat misschien geen discriminatie is, maar wel een problematisch genderverschil.

Zelfs een correctie voor arbeidsduur is in feite niet neutraal. Daarom publiceert het Instituut altijd een tweede loonkloofcijfer.

Een tweede cijfer

Het Instituut publiceert telkens twee loonkloofcijfers: één gecorrigeerd voor verschillen in gemiddelde arbeidsduur tussen vrouwen en mannen en één zonder die correctie. Voor dat tweede cijfer, de loonkloof niet gecorrigeerd voor arbeidsduur, worden de gemiddelde lonen berekend op basis van arbeidsplaatsen, zonder rekening te houden met de contractuele of de reële arbeidsduur. De loonkloof valt dan een heel stuk groter uit.

Voor het bestuderen van genderverschillen zijn dat relevante cijfers. Als vrouwen bijvoorbeeld systematisch vaker deeltijds werken, omdat de zorgtaken ongelijk verdeeld worden, doet zich dat voelen in de mate waarin ze een behoorlijk inkomen kunnen opbouwen. De niet gecorrigeerde loonkloofcijfers wijzen dus op genderongelijkheid in de samenleving. Ze wijzen niet noodzakelijk op een slecht functionerend verloningssysteem.

Wanneer er niet gecorrigeerd wordt voor arbeidsduur loopt de loonkloof op tot bijna 20%.

7,0% of 0,7%?

De loonkloof gecorrigeerd voor arbeidsduur bedraagt dus 7,0%. Eurostat publiceerde in 2024 een loonkloofcijfer voor België van 0,7%. Dat is jammer genoeg geen typefout. Dat cijfer is een ernstige onderschatting van de gemiddelde loonverschillen tussen vrouwen en mannen in België. Enerzijds is er enkel gebruikt gemaakt van een steekproef van lonen en anderzijds zijn de uurlonen in het onderwijs overschat. Statbel maakt een correctie voor het onderwijs en publiceert een loonkloofcijfer van 4,7%.

Niet gewoon plus en min

De loonkloof wordt berekend als het verschil tussen de gemiddelde lonen van vrouwen en mannen, uitgedrukt als een percentage van het mannenloon, met andere woorden: hoeveel procent van een gemiddeld mannenloon, ligt het gemiddelde vrouwenloon lager? Een negatieve loonkloof betekent dat vrouwen gemiddeld meer verdienen. Dat lijkt eenvoudig, maar je kan loonkloofcijfers niet gewoon bij elkaar optellen of aftrekken. De loonkloof in het geheel is niet de som van de loonkloof in de delen. Vaak is ze in specifieke delen juist groter. Een voorbeeld is de loonkloof bij contractuele ambtenaren. Die bedraagt 3,0%. Wordt de opsplitsing gemaakt tussen arbeiders en bedienden, wordt de kloof een stuk groter: respectievelijk 11,4% en 7,7%. Dat komt doordat de genderverhoudingen erg verschillend zijn in beide groepen. Het algemene cijfer verbergt soms dus grote verschillen.

9. Conclusie: een loonkloofcijfer begrijpen

Hoewel het belangrijk blijft om de loonkloofcijfers jaarlijks te monitoren, is de evolutie in de cijfers weinig spectaculair. Ieder jaar neemt de genderongelijkheid in het algemeen heel lichtjes af. Voor vrouwen die zich in precare situaties bevinden op de arbeidsmarkt, blijkt er nauwelijks verbetering op te treden. Een nieuwe tendens zijn de negatieve loonkloven in het voordeel van vrouwen in een aantal sectoren met een overwicht van mannelijke werknemers. Daar lijkt vooral het management meer divers te worden.

Om een loonkloofcijfer goed te begrijpen, is het nodig om naar de context te kijken: wat zijn de genderverhoudingen, bestaat er een segregatie in functies, functieniveaus, sector of plaatsen van tewerkstelling? Een loonkloof is een algemene maat van genderongelijkheid, maar is in die zin ook altijd een uitnodiging om verder te kijken en de genderverschillen nader te onderzoeken. Het wegwerken van de loonkloof moet altijd dat doel nastreven: het wegwerken van genderongelijkheid.

Bestaat er bijvoorbeeld enkel een verschil in gemiddelde lonen, maar is de tewerkstelling van vrouwen en mannen over de hele lijn vergelijkbaar, dan moet er dringend werk gemaakt worden van een genderneutraal verloningsbeleid.

Gewoonlijk gaat een loonkloof samen met genderverschillen op andere vlakken, in bijvoorbeeld arbeidsduur, ondernemingsgrootte, functieniveau ... Die factoren verklaren voor een deel de loonkloof, al moet daar voorzichtig mee omgesprongen worden. Genderverschillen zijn op zich zelden

neutraal. Een loonkloofcijfer kunnen duiden en de oorzaken begrijpen moet een aanleiding zijn om gepaste maatregelen te treffen, niet om de noodzaak daarvan in vraag te stellen.

10. Eindnoten

- 1 Bij de berekening van dit cijfer werden de betaalde sportbeoefenaars buiten beschouwing gelaten.

11. Lijst tabellen

Tabel 1: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur (2023).....	4
Tabel 2: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur (2023).....	4
Tabel 3: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar statuut (2023).....	5
Tabel 4: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar statuut (2023)	6
Tabel 5: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar arbeidsregime (2023)	7
Tabel 6: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar arbeidsregime (2023).....	7
Tabel 7: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar ondernemingsgrootte (2023)	8
Tabel 8: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar ondernemingsgrootte (2023)	8
Tabel 9: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 1-digit (2023).....	10
Tabel 10: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 1-digit (2023).....	11
Tabel 11: Aantal voltijdse equivalenten (VTE), gemiddelde brutojaarlonen (in euro) op basis van VTE's en de loonkloof, gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 2-digits (2023)	13
Tabel 12: Aantal arbeidsplaatsen, gemiddelde brutojaarlonen (in euro) en de loonkloof, niet-gecorrigeerd voor arbeidsduur naar NACE-sectie 2-digits (2023)	16

Colofon

Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen werkt voor de voorbereiding en de samenstelling van de loonkloofrapportages samen met de Rijksdienst Sociale Zekerheid (RSZ), de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, Statbel (AD Statistiek - Statistics Belgium) en het Federaal Planbureau.

Analyses gemaakt in oktober 2025

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Michel Pasteel, Directeur van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen

AUTEUR

Hildegard Van Hove

INSTITUUT VOOR DE GELIJKHEID VAN VROUWEN EN MANNEN

Victor Hortaplein 40
B-1060 Brussel
T +32 2 233 44 00
info@igvm.be
igvm-iefh.belgium.be/nl

WETTELIJK DEPOTNUMMER

D/2025/10.043/40

De functies, titels en graden die in deze publicatie worden gebruikt, verwijzen naar personen van eender welk geslacht of genderidentiteit.

Deze publicatie verschijnt enkel als webdocument.

Cette publication est également disponible en français.

This publication is also available in English.

Instituut voor de gelijkheid
van vrouwen en mannen

igvm-iefh.belgium.be

Victor Hortaplein40
1060 Brussel
T +32 2 233 44 00
info@igvm.be

.be